

Анотація вибіркової навчальної дисципліни

Історія медицини

Назва кафедри, яка викладає навчальну дисципліну	<i>кафедра соціально-гуманітарних дисциплін</i>
Шифр вибіркової навчальної дисципліни	ВД276
Загальна кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Короткий опис змісту дисципліни (мета, тематика та зміст)	Мета навчальної дисципліни – підготовка фахівців, які мають набути навичок історичного аналізу, вибору шляхів пошуку найбільш вдалих рішень сучасних проблем, уміння уникати небажаних помилок, прогнозувати найбільш ефективні форми і методи медичної допомоги на майбутнє. Тема 1. Історія медицини як наука та предмет викладання. Історія медицини як наука й предмет викладання. Її мета, завдання, методи вивчення. Джерела вивчення історії медицини на різних етапах розвитку людського суспільства, їхня характеристика й значимість. Періодизація й хронологія всесвітньої історії. Зв'язок медицини із суспільно-економічним розвитком суспільства, філософським світоглядом, рівнем розвитку наук у різні періоди історії людського суспільства. Тема 2. Медицина первісного суспільства. Зміст лікування в первісному суспільстві в період його: становлення; розквіту; занепаду. Проблема зародження медицини в людському суспільстві. Захворювання давніх людей. Раціональні способи колективного лікування: використання лікарських засобів рослинного, тваринного та мінерального походження, піклування про дітей, допомога при пологах та травмах, зупинка кровотечі, кровопускання, трепанація черепа, ампутація. Виготовлення інструментів для

	лікування (з каменю, кісток, риба'ячої луски). Розвиток гігієнічних навичок: штучні житла, термальна обробка їжі, поховання, мідь, бронза, залізо) Ріст інфекційних захворювань, епідемії. Поєднання колективного лікування і знахарства. Тема 3. Особливості медицини країнах Стародавнього Світу (IV тис. до н.е. – V ст. н.е.). Медицина в країнах Стародавньої Месопотамії (Шумер, Вавілонія. Ассирія). Медичні знання в Стародавньому Єгипті. Розвиток медичних знань в Стародавній Індії. Давньокитайська медицина. Медицина в Стародавній Греції. Медицина в Стародавньому Римі. Тема 4. Медицина епохи Середньовіччя. Характеристика епохи. Медицина в Візантійській імперії. Медицина народів середньовічного Сходу. Медицина в Західній Європі. Медицина середньовічної України-Руси. Розвиток медицини в середньовічному Китаї. Тема 5. Медицина в країнах Західної Європи в епоху Відродження (XV- XVII ст.). Зародження гуманістичного напрямку. Медична література в епоху Відродження. Популярні посібники з медицини. Диференціація медицини. Становлення анатомії як науки. Мистецькі студії та медицина. Анатомічні щоденники Леонардо да Вінчі. Падуанський університет в XVI ст. Андреас Везалій і його праці. Становлення фізіології як науки (Ф.Бекон, Р.Декарт, М.Сервет, У.Гарвей). Ятрофізика, ятромеханіка. С.Санторіо, Дж. Бореллі. Зародження клінічної медицини, клінічного викладання. Ятрохімія. Медична система Парацельса. Розвиток хірургії. Тема 6. Медицина на землях України у період XIV-XVII ст. Цехова медицина. Братства та їхня роль в організації медичної допомоги. Центри формування медичної культури — Замойська академія, Острозька школа.
--	--

	Медична допомога в козацькому війську. Організація шпиталів у Запорозькій Січі, догляд за хворими і пораненими в монастирях. Тема 7. Медицина в Європі в Новий час. Розвиток теоретичної та клінічної медицини в Англії. Медицина в Німеччині, Швейцарії. Початок демографічної та санітарної статистики. Заснування Паризької хірургічної академії. Перші творці наукової клініки. Лікарі-матеріалісти. Винахід перкусії та аускультатії. Італійська медична школа. Епідемії холери, тифу, чуми. Значення введення мікроскопічних досліджень (Антоні ван Левенгук) і створення клітинної теорії (Матіас Шлейден і Теодор Шванн) для розвитку медичної мікробіології. Емпіричні методи боротьби з епідеміями чуми, віспи, сибірської виразки та інших інфекційних захворювань. Відкриття першої вакцини в історії людства. Едвард Дженнер – англійський лікар, засновник віспощення. Відкриття методу вакцинації. Запровадження віспощення. Тема 8. Розвиток вітчизняної медицини в XVIII – XIX ст. Становлення медичної справи на українських землях у зв'язку з реформами XVIII- XIX ст. Поява й розвиток земської медицини в другій половині XIX ст. Основні принципи земської медицини. Розвиток медичної освіти, в тому числі на Україні (Єлисаветградська медико-хірургічна школа, Львівський медичний колегіум, Києво-Могилянська академія). Подальша диференціація медичних наук. Внесок учених у розвиток медицини. Тема 9. Історія медицини країн світу у Новітній період XX – поч. XXI ст. Досягнення в області біології й медицини (відкриття структури ДНК і генетичного коду, генна інженерія, відкриття антибіотиків клонування органів і живих істот, трансплантація тканин і органів, створення високотехнологічної
--	---

	діагностичної апаратури, створення 13 штучних тканин, органів, суглобів, космічна медицина, кріомедицина, телемедицина, перемога над епідеміями більшості смертоносних інфекцій, застосування інноваційних технологій у хірургії (видалення частини й усього органа, зшивання судин і нервів, застосування лазера, косметичні операції й ін.), інші досягнення). Тема 10. Особливості розвитку медицини в Україні в різні періоди Новітньої історії. Система охорони здоров'я в період української державності 1917–1919 рр. Основні напрями розвитку охорони здоров'я в Україні в радянський період. Головні засади охорони здоров'я в незалежній Україні. Основні напрями і здобутки медицини та охорони здоров'я в Україні у XX ст. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ). Історія створення.
Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни (загальні та/або спеціальні)	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ПІБ науково-педагогічного працівника/ів, який/і викладає/ють навчальну дисципліну, електронна пошта	Соколова Наталія Дмитрівна nsokolova@uni-sport.edu.ua

